

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Y. A.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2016, č. j. MV-150288-9/OAM-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2016, č. j. 32 A 6/2016 - 41, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké Policie, Příjímací středisko Zastávka rozhodnutím ze dne 10. 9. 2015, č. j. CPR-13922/ČJ-2015-931200- SV uložila žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen "*zákon o pobytu cizinců*"). Doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dobu 1 roku. Žalovaný odvolání žalobce zamítl rozhodnutím ze dne 22. 2. 2016 č. j. MV-150288-9/OAM-2015.

Žalobce (dále též „*stěžovatel*“) kasační stížností brojí proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2016, č. j. 32 A 6/2016 - 41, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného. V kasační stížnosti požádal, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Svůj návrh odůvodnil tím, že již samotný fakt, že by musel opustit území České republiky, pro něj znamená zásadní újmu znásobenou znemožněním účasti na soudním řízení. Poukázal na to, že žalobě proti rozhodnutí ve věci správního vyhoštění je ze zákona přiznán odkladný účinek. Již zákonodárce proto dospěl k závěru, že bezprostřední vykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění může pro cizince znamenat zásadní újmu. Vzhledem k tomu, že jakýmkoliv jiným osobám nemůže vzniknout prakticky vůbec žádná újma, je újma, která by stěžovateli byla způsobena výkonem napadeného rozhodnutí jednoznačně nepoměrně větší než újma potencionálně ohrožující jiné osoby.

Rovněž tak lze s jistotou tvrdit, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, naopak je veřejným zájmem, aby byla zachována jeho práva na spravedlivý proces. Stěžovatel poté odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu v obdobné věci ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100. V něm soud vyložil, že součástí práva na spravedlivý proces je i právo aktivně se účastnit řízení včetně pravidelného osobního kontaktu s právním zástupcem. Má rovněž za to, že se do své situace dostal na základě protiprávního postupu soudu, který je evidentní. Poukázal také na nutné náklady spojené s vycestováním a případným přicestováním zpět, domnívá se, že je neúčelné a nepřiměřené nutit ho k vycestování předčasně, neboť by byl navíc zatěžován nutností zajistit si dočasné ubytování v domovské vlasti. Nemusel by profitovat ani z případného úspěchu ve věci, neboť by se mu již nemuselo podařit vrátit se do České republiky. Celá jeho rodina (3 synové, 2 bratři a manželka) se v současné době na základě platného pobytového statutu nacházejí na území České republiky, kde má stěžovatel vytvořeny stabilní a rozsáhlé rodinné podmínky pro život a tedy na i vyčkání rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel je citově i materiálně závislý na svých potomcích. S ohledem na rozhodnutí soudu nabylo rozhodnutí o vyhoštění vykonatelnosti a stěžovatel se ne vlastní vinou dostal do bezvýchodné situace. Je názoru, že veškerým těmito komplikacím se lze vyhnout přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. Jediným pochybením a možným zásahem do veřejného zájmu je v současné době jeho krátkodobý nelegální pobyt, který je navíc aktuálně podroben přezkumu.

Žalovaný s přiznáním odkladného účinku nesouhlasil. Skutečnost, že by mělo být rozhodnutí správního orgánu zrušeno, je podle něj nepodloženou spekulací stěžovatele. Právo na spravedlivý proces by podle žalovaného bez přiznání odkladného účinku kasační stížnosti újmu neutrpělo, neboť cizinec k osobní účasti na jednání před Nejvyšším správním soudem může využít institutu povolení vstupu definovaného ustanovením § 122 zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel se do nevýhodné pozice dostal svým jednáním, nikoli činností soudu. Stěžovatel pobytem bez platného víza či povolení k pobytu porušil platný právní řád, přiznání odkladného účinku je proto podle něj v rozporu s veřejným zájmem.

Podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu. Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud konstantně judikuje, že je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma hrozící stěžovateli z jeho výkonu zřejmá již ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším tehdy,

pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého a rodinného života. K tomu musí soud přihlídnout i v případě, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti netvrdí konkrétní skutkové okolnosti ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání (srov. zejména usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, publ. pod č. 3169/2015 Sb. NSS, a dále např. usnesení ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Azs 9/2016 - 22).

Vyhošťovanému cizinci je tedy obvykle zachována možnost setrvat na území České republiky i po dobu probíhajícího řízení o jeho kasační stížnosti [žaloba ve věci rozhodnutí o vyhoštění cizince má přitom odkladný účinek *ex lege*, ledaže byl cizinec vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu (srov. § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců)], neboť pro případ, že by byl se svou kasační stížností úspěšný, nelze vyloučit příčinnou souvislost mezi důsledky realizace rozhodnutí o vyhoštění a možným vznikem bezprávní újmy. Takovou újmu lze zásadně považovat za velmi výrazně zasahující právní sféru cizince (stěžovatele), často i s nevratnými důsledky (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25).

S ohledem na shora uvedené má Nejvyšší správní soud za to, že ve vztahu k této kasační stížnosti je namístě odkladný účinek přiznat, neboť jinak by stěžovatel mohl utrpět újmu nikoliv zanedbatelnou. Současně pokládá Nejvyšší správní soud za nepravděpodobné, že by v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti hrozila újma třetím osobám, jelikož tomu žádné indicie nenasvědčují. Jakkoli se stěžovatel dopustil protiprávního jednání, Nejvyšší správní soud neshledal existenci skutečností, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem (např. bezpečnost státu, ochrana veřejného pořádku a zdraví), a ani žalovaná jejich existenci netvrdila. Bez významu přitom není ani to, že souzená věc musí být soudy řešena přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), a doba, po kterou budou sistovány účinky napadeného rozsudku (potažmo napadeného rozhodnutí), tak bude kratší.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti napadenému rozhodnutí měla odkladný účinek ze zákona, obnovuje se fakticky dočasně zákonný odkladný účinek žaloby proti napadenému rozhodnutí ve věci správního vyhoštění stěžovatele. Tímto rozhodnutím nicméně Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

Ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly, může Nejvyšší správní soud toto usnesení i bez návrhu zrušit (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 20. července 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu